

Uchwała nr XV/42/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej
Gminy Ziębice przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok

Na podstawie art. 13 pkt 12 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Danuta Frydlewicz-Pierucka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ziębice przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok .

Uzasadnienie

Na mocy art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Skład Orzekający oceniając przekazany 14 listopada 2025 r. Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu, zgodnie z art. 230 ust. 9 u.f.p. w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ziębice stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej opracowano na lata 2026–2045. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza kwoty długu, którą opracowano dla całego okresu jego spłaty.
2. Prognozowane w roku 2026 dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na rok 2026, z wyjątkiem wartości ujętych w poz. 1.2.2, 9.1, 9.1.1 (wpływ na wskaźnik, o którym mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p.) i 9.1.1.1.
3. Zachowano wymóg równoważenia budżetu w części bieżącej, o którym mowa w art. 242 u.f.p., w całym okresie objętym prognozą.
4. W części normatywnej projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zawarto upoważnienia dla organu wykonawczego, o których mowa w art. 228 i 232 ust. 2 u.f.p.
5. Przewidywana według projektu uchwały kwota długu na koniec 2026 r. wynosi 62.057.908,54 zł. W 2026 r. zaplanowano deficyt budżetu i przychody pochodzące z kredytu i pożyczek oraz środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. W latach kolejnych zadłużenie będzie się zmniejszać, a źródłem jego spłaty będą planowane nadwyżki budżetowe w wielkościach równych rozchodom.
6. W projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok zaplanowano przychody pochodzące m.in. z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków, w wysokości 1.147.500,80 zł.

W piśmie z dnia 9 grudnia 2025 r. Burmistrz przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu wyjaśnienie w zakresie przewidywanego wykonania budżetu za rok 2025, które wskazuje na możliwość uzyskania nadwyżki niewykorzystanych środków na poziomie zaplanowanych w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok. Z przedstawionego w projekcie wieloletniej prognozy finansowej przewidywanego wykonania budżetu na koniec 2025 r. (załącznik nr 1 wiersz „Wykonanie 2025”) nie wynika, aby Gmina posiadała środki pozostające do dyspozycji w roku 2025 w ww. kwocie. Zwraca się uwagę na potrzebę urealnienia danych przewidywanego wykonania 2025 roku. Skład Orzekający zauważa, że w przypadku niezrealizowania przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., w prognozowanej wysokości konieczne będzie zabezpieczenie innych źródeł finansowania deficytu lub ograniczenie jego wartości.

7. W 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 7,42%, a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 9,85% (przy uwzględnieniu planu na III kw. 2025 r.). Również w kolejnych latach objętych prognozą (2027–2045) obliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że w 2027 r. zachowanie przez Gminę relacji uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych. Ponadto w 2033 r. relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. (wskaźnik spłaty wynosi 7,19%, przy dopuszczalnym wskaźniku wynoszącym 8,02%).
8. W okresie spłaty długu o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zadecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) oraz możliwość zastosowania w 2027 r. ustawowych wyłączeń w przewidywanej wysokości. Założono, że latach 2027–2044 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 3,7 mln zł do 10,5 mln zł, przy planowanej na rok 2026 nadwyżce operacyjnej na poziomie 2,2 mln zł. W roku 2022 zrealizowano deficyt operacyjny w kwocie 32,9 tys. zł, a w latach 2023 i 2024 wykonano nadwyżki operacyjne w wysokości odpowiednio 196 tys. zł i 262 tys. zł. Na koniec 2025 r. przewiduje się wykonanie nadwyżki operacyjnej w kwocie 5 mln zł. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.
9. Ponadto:
 - w objaśnieniach przyjętych wartości w wieloletniej prognozy finansowej określono jedynie kwotę wyłączenia ustawowego w 2027 r. (2.663.129,26 zł) i wskazano podstawę prawną stosowanego wyłączenia (art. 243 ust. 3 u.f.p.), nie odniesiono się natomiast do zadań, w związku z którymi planowane jest zaciągnięcie tego zobowiązania, jaki jest okres realizacji tych zadań i kiedy jest planowane rozliczenie tych zadań oraz jaki jest okres spłaty tego zobowiązania, brak zatem możliwości oceny podstaw zastosowanego wyłączenia, tym bardziej, że zachowanie w 2027 r. relacji, o której mowa w art. 243 ust. 3 u.f.p., uwarunkowane jest zastosowaniem tego wyłączenia,
 - w wieloletniej prognozie finansowej (załącznik nr 1) w roku 2027 r. w pozycji 5.1.1.1 wykazano wyłączenie, o którym mowa w art. 243 ust. 3 u.f.p. (2.663.129,26 zł), jednocześnie w 2027 r. nie wypełniono pozycji 1.2.2 „z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje” oraz części (9.2) dotyczącej przewidywanych refundacji, z których miałyby nastąpić spłaty,
 - w latach prognozy nieprawidłowo wypełniono poz. 10.6. W pozycji tej wykazuje się spłaty, o których mowa w pozycji 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych,
 - w latach 2027, 2029 i 2040–2045 nieprawidłowo wypełniono poz. 3.1 „Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych”,
 - przedsięwzięcie ujęte w załączniku nr 3 do projektu uchwały w poz. 1.1.2.1. limit wydatków w 2026 r. określono w kwocie 4.141.384,97 zł, natomiast w załączniku nr 4 do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok zaplanowano na to zadanie wydatki w kwocie 4.141.547,10 zł;
 - należy przeanalizować wydatki bieżące na zadania ujęte w części 1.3.1 Wykazu przedsięwzięć (załącznik nr 2 do projektu uchwały) pod względem zasadności ich zakwalifikowania do

przedsięwzięć wieloletnich, ponadto dla przedsięwzięć ujętych w poz. 1.1.1.1, 2, 1.2.1.1, 3, 4, 1.3.2.3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 limit wydatków w 2026 r. oraz limit zobowiązań jest równy łącznym nakładom finansowym, w poz. 1.3.1.4 limit wydatków 7.024.537,76 zł, z projektu uchwały budżetowej wynikają wydatki na to zadanie (załącznik nr 2 do projektu uchwały) w kwocie 5.478.400 zł,

- dla przedsięwzięć ujętych w załączniku nr 2 do projektu uchwały limit wydatków w 2026 r. w poz. 1.1.2.1 określono w kwocie 658.848 zł, a w poz. 1.3.2.7 w kwocie 16.974 zł, natomiast w załączniku nr 8 do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok zaplanowano na te zadania wydatki odpowiednio w kwotach 625.947 zł i 17.000 zł,
- w objaśnieniach przyjętych wartości wskazano, że w 2026 r. planowana jest nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych, gdy zgodnie z projektem uchwały budżetowej zaplanowano przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Wydając opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka